№ 51 Մարտի 20 (Ապրիլի 1) 1881 Մարտի 20 (Ապրիլի 1) № 51

ՏԱՍՆԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

ՄՇԱԿ

Տարեկան գինը 10 րուբլ. կէս տարվանը 6 րուբլ: Առանձին համարները 5 կոպէկով:
Թիֆլիսում գրվում են միմիայն խմբագրատան մէջ.
Հասցէագրութիւնները ... են այսպէս
Тифлисъ. Редакція «Мшакъ»

Խմբագրատանը բաց է առաւօտեան 10—2 ժամ (բացի կիրակի եւ տօն օրերից)
Յայտարարութիւն ընդունվում է ամեն լեզուով:
Յայտարարութիւնների համար վճարում են իւրաքանչիւր տողին 2 կոպէկ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Թիֆլիսի փոխադարձ կրեդիտի ընկերութիւնը.—ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ. Նամակ Մոսկվայից. Նեղքի լուրեր.—ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ. Յունաստան. Օտար լրագիրները հանգուցեալ կայսեր մասին. Ֆրանսիա.—ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ.—ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.—ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ. Մեր ժողովրդական գրականութիւնը.

ԹԻՖԼԻՍԻ ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԿՐԵԴԻՏԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

—

Ներկայ տարվայ վերջում կը լրանայ մեր քաղաքի փոխադարձ կրեդիտի ընկերութեան տասն տարվայ շրջանը:

Ինչպէս յայտնում է ընկերութիւնը իր յայտարարութեան մէջ, ներկայ մարտ ամսի 22-ին լինելու տարեկան ընդհանուր ժողովի մէջ, մի յանձնաժողով, որ ընտրված է եղել 1880 թւի մարտի 20-ի ընդհանուր ժողովի մէջ, կը ներկայացնի իր զեկուցումը ընկերութեան կանոնադրութեան մի քանի նշանաւոր կէտերի փոփոխութեան մասին:

Երբ 1872 թւին հիմնվեցաւ Թիֆլիսի փոխադարձ կրեդիտի ընկերութիւնը, նա ընդունեց այն կանոնադրութիւնը, որ այն ժամանակ ընդհանուր էր Ռուսաստանում եղած փոխադարձ կրեդիտի բոլոր բանկերի համար: Այն ժամանակից յետոյ այդ տեսակ հիմնարկութիւնների օրինակելի կանոնադրութիւնը նշանաւոր փոփոխութիւնների ենթարկվեցաւ, բայց մեր քաղաքի փոխադարձ կրեդիտի բանկը պահպանեց սկզբնական կանոնադրութիւնը, առանց մտցնելու այն փոփոխութիւնները, որոնք ն ո ր մ ա լ առած կանոնադրութեան մէջ մտցրած են եղել:

Տաս տարվայ ընթացքում Թիֆլիսի փոխադարձ կրեդիտի ընկերութիւնը բաւական օգուտներ տուեց մեր քաղաքի ֆինանսական և առևտրական շրջանների գործունէութեանը, բայց, պէտք է խոստովանել, նա չը ստացաւ այն նշանակութիւնը, որ կարելի էր սպասել երբ նա հիմնվում էր, չը վայելեց այն ժողովրդականութիւնը, որ կարող էր վայելել, եթէ տարածէր իր գործունէութիւնը աւելի մանր կրեդիտի պահանջ ունեցողների մէջ:

Դեռ երբ որ նոր էր հիմնվում այդ ընկերութիւնը մենք յայտնեցինք մեր միտքը առանձին յօդուածով, որի մէջ յոյս էինք յայտնում որ մեզ մօտ հիմնվող այդ բանկային հիմնարկութիւնը գլխաւորապէս ի նկատի կունենայ միջին և մանր կրեդիտի մէջ կարօտութիւն ունեցողներին:

Բայց դժբաղդաբար այսպէս չեղաւ. տաս տարվայ ընթացքում մեր փոխադարձ կրեդիտի բանկը իր համար նպատակ էր դրել նպաստել իր փոխատուութիւններով գլխաւորապէս խոշոր կրեդիտի մէջ պահանջ ունեցողներին, իսկ ամեն տեսակ աշխատանք կրող, մանր կրեդիտի մէջ պահանջ ունեցող բազմութիւնը չը կարողացաւ մասնակից լինել այդ ընկերութեան գործունէութեան մէջ և զարձեալ մնաց այն վաշխառուների ձանկերում, որոնք հարստահարում են աշխատողին, նրան թէ աչագին տոկոսներով փող տալով, և թէ ուրիշ կողմից անխնայ տոկոսներ առնելով նրա խնայողութիւններին:

Ու չէր անգամ նոյն իսկ այն անձինք, որոնք համեմատաբար էժան կրեդիտ էին վայելում փոխադարձ կրեդիտի բանկում, իրանց կողմից մեծ տոկոսներով փոխ էին տալիս մանր աշխատողներին բանկի մէջ էժան տոկոսներով վեր առած գումարները:

Մի խօսքով մեր քաղաքի մանր աշխատողների բազմութիւնը տաս տարվայ շրջանում ոչինչ օգուտ չը տեսաւ փոխադարձ կրեդիտի ընկերութեան հիմնարկութիւնից: Նրա տուած շահը, նրա ունեցած օգուտը մնաց զարձեալ մեր ունևոր փոքրամասնութեան արտօնութիւն:

Մենք չը գիտենք թէ ինչ տեսակ կը լինի ներկայ մարտի 22-ի ընդհանուր ժողովին մի տարի առաջ ընտրված յանձնաժողովի զեկուցումը, բայց չենք կարող մեր ցանկութիւնը չը յայտնել, որ կանոնադրութեան մէջ արած փոփոխութիւնների շարքում մտցրած լինէին այն կարևոր կէտերը, որոնք այսուհետև թոյլ տային քաղաքիս փոխադարձ կրեդիտի բանկին նպաստող լինել ոչ թէ միայն մեր ֆինանսական և առևտրական բարձր և միջին դասակարգերի համար կրեդիտը վայելելու, բայց և միջոց տային և քաղաքիս մանր աշխատողների աչագին մեծամասնութեանը վայելելու այդ կրեդիտը:

Տեսնենք մարտի 22-ի տարեկան ընդհանուր ժողովը ինչ վճիռ կը տայ մեր առաջարկած հարցին:

Գ. Ա.

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՆԱՄԱԿ ՄՈՍԿՎԱՅԻՑ

—

Մարտի 12-ին

Շտապում եմ հաղորդել ձեզ այն ե ր ե ք ազատական հիմնարկութեանց մասին, որոնք վերջերս [illegible] կարգից և [illegible] հասարակական [illegible] շատ մեծ է լինելու.

Ամսիս 16-ին բացվելու է Մոսկվայի հասարակական [illegible] (кухмистерская). Յայտնի է, որ վերջին ժամանակներս [illegible] թանգութիւնը առանձին [illegible] նեղել և նեղում է մանաւանդ քաղաքացիներին [illegible]

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՄԵՐ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԷԹՆՈԼՕԳԻԱԿԱՆ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

«Великій врагъ знанія не ошибка, а бездѣйствіе.»

(Գիտութեան մեծ թշնամին սխալմունքը չէ, այլ անգործութիւնը)

Бокль. Ист. Цив. Анг. Т II. гл. 6 стр. 452.

I. Երգարաններ և գրութիւնը

—

Մեր գրականութեան մէջ արդէն գոյութիւն ունին մի քանի երգարաններ. Դուք կը տեսնէք «Ազատ Հայաստանի», «Նոր Հայկական», «Աշխարհ Հայաստանի» և այլ բազմաթիւ վերնագրեր կրող երգերի ժողովածուներ, ինչպէս երեւում է, [illegible] ժողովածուների կազմողները, առանց իրանց աշխատանքներին [illegible] անուններ, կամենում են, եթէ կարելի է այսպէս ասել, նրանց հայացնել, ազգայնացնել.

[illegible]

[illegible] (сентиментальный) [illegible] (сентиментальный) [illegible]

[illegible]

ժողովուրդն է անուանում «մ ե ծ ա ն ա ց (մեծաց) դ ի ր ք ը» (обычное право). [illegible]

[illegible] «Ազատ Հայաստանի» [illegible] «Հայաստանի», «Նոր Հայկական»-ները [illegible]

[illegible]

I. Ռամկական [illegible] (дирижеческій) [illegible]

II. [illegible]